

Utrivning av dammar i Fröstorpa- bäcken, Tibro kommun

Länsstyrelsen i Västra Götalands län | 010-224 40 00 | vastragotaland@lansstyrelsen.se

Fröstorpabäcken | Tibro kommun | Vänern Tidän HARO 108



Hultadammen med en havererad kraftverksturbin. Foto: Örjan Nilsson, Länsstyrelsen

Projektområde

Fröstorpabäcken, med tillrinnande mindre bäckar, avvattnar ett område öster om Tibro med mäktiga grus och sandformationer. Nedströms byter bäcken namn till Görebäcken. Uppströms övergår bäcken till bland annat Öabäcken och Fallabäcken). I området finns många källmiljöer och tillförseln av grundvatten till bäckarna är betydande. Detta medför att vattensystemet har en förhållandevis god vattenkvalitet. Ett tecken på detta är att flodpärlmussla finns i vattensystemet. Viss reproduktion av flodpärlmussla, om än svag, förekommer. Öring förekommer också i bäckarna, men även deras reproduktion är svag. En starkt bidragande orsak till det är de gamla dammar som finns i bäcken och som utgör vandringshinder för öringen.



Länsstyrelserna

Dammarna anlades en gång i tiden för utvinning av vattenkraft, men de har idag ingen sådan funktion. Ur naturvårdssynpunkt är det viktigt att åtgärda dammarna genom utrivning och/eller fiskvägar.

Vid Fröstorpbäcken med tillhörande källmiljöer, våtmarker och skog arbetar Länsstyrelsen i Västra Götaland för närvarande att bilda ett naturreservat. En viktig del i syftet med naturreservatet är att åtgärda de vandringshinder för fisk som utgörs av dammar för tidigare vattenkraft i området.

Arbete pågår även med att förbättra vattenkvaliteten i Fröstorpbäcken genom ytterligare reservatsbildning och hydrologisk restaurering uppströms Fröstorpbäcken.

Orsak till åtgärder

I Fröstorpbäckens huvudfåra finns för närvarande fyra dammar, som utgör definitiva vandringshinder för fisk. Från nedströms räknat är det Hammarsdammen, Hultadammen, Nolsågedammen och Sörsågedammen. För de två nedre dammarna, Hammarsdammen och Hultadammen, är Tibro kommun markägare och har full rådighet över dammarna. Av flera skäl är det lämpligt att börja nedströms ifrån med att åtgärda dessa vandringshinder. Så att öringens möjligheter att stiga i vattensystemet förbättras. Tidigare inventeringar visar att populationen av öring mellan dammarna är svag.

Vad vi vill förbättra

Utrivning bör genomföras av Hammarsdammen och Hultadammen. Pågående bildande av naturreservat innebär att området skyddas från ny exploatering med dammar, kraftverk eller liknande. Genom tidigare inventeringar är det dokumenterat att öring stiger för lek i vattensystemet, men att de inte kommer förbi det nedersta vandringshindret vid Hammarsdammen. Genom utrivning av Hammarsdammen och Hultadammen kommer nya fina lek- och uppväxtmiljöer för öring att kunna restaureras. Detta kommer i förlängningen även innebära förbättringar för reproduktion av flodpärlmussla.

På sikt bör även vandringshindren vid Nolsågedammen och Sörsågedammen åtgärdas. Men för dessa dammar är det för närvarande privata ägare som har rådighet.

Planerade åtgärder och aktiviteter

Utrivning av Hammarsdammen och Hultadammen. Restaurering av bäckmiljöerna uppströms och nedströms dammarna.

Kostnad utrivning? 1 miljon kr.

Planerad uppföljning

Uppföljning kommer att ske genom förnyade naturinventeringar inom ramen för förvaltningen av Naturreservatet Fröstorpbäcken. Detta omfattar bland annat återkommande elfiskeundersökningen för öring, samt återkommande inventering av flodpärlmussla.

I samverkan med

Tibro kommun har full rådighet över Hammarsdammen och Hultadammen. Kommunen är beredd att vara huvudman för utrivningen av dammarna. Vilket bland annat innehåller en anmälan för planerade åtgärder enligt miljöbalken.

Länkar

[Naturvård - Tibro Kommun](#)